

Skeppets Skutans Trygghetsplan

Läsåret 2016-2017

1. Vision

Trygghetsarbete handlar om att skapa en förskola som är fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. En trygg vardag är en förutsättning för att lära och utvecklas.

Örebro kommuns trygghetsvision

I Örebros förskolor och skolor har vi en trygghetsvision. Den antogs av kommunfullmäktige 18 september 2002 och ser ut så här:

”Alla barn och ungdomar i Örebro kommun har rätt till en trygg miljö i förskolor och skolor. Ingen ska bli utsatt, kränkt eller mobbad. Detta är ett ansvar för varje vuxen, liksom för alla barn och ungdomar.”

Sedan 1 januari 2009 regleras trygghetsarbetet i två regelverk, 6 kapitlet i Skollagen (2010:800) och 1-3 kap diskrimineringslagen (2008:567).

Det här är vår vision för trygghetsarbetet:

Alla, barn och vuxna i vår verksamhet, ska få känna sig trygga, glada och respekteras för den man är.

2. Tydliga roller och ansvarsfördelning

Huvudmannens ansvar

Örebro kommun som huvudman är den som är ansvarig för att verksamheten uppfyller sina skyldigheter enligt de lagstiftningar som berör likabehandling. Det är viktigt att det finns en tydlig ansvarsfördelning i verksamheten och den framgå i här.

Förskolechefens ansvar

Förskolechefen är ansvarig att se till att ett målinriktat arbete bedrivs för att motverka diskriminering utifrån diskrimineringsgrunderna och kränkande behandling samt skapa en trygg miljö. Om verksamheten får kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer, är det förskolechefens ansvar att se till att utredning görs och att åtgärder vidtas.

Områden som berörs av insatsen

- Kränkande behandling
- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion och annan trosuppfattning
- Funktionshinder
- Sexuell läggning
- Ålder

Förskolechefen ser till att det finns rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation vid trakasserier och kränkande behandling.

Förskolechefen ska årligen upprätta, utvärdera och revidera en trygghetsplan i samarbete med personal och barn, om möjligt även vårdnadshavare.

Personalens ansvar

All personal i verksamheten har ett ansvar för att främja likabehandling och motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det är viktigt att komma ihåg att det inte bara är den pedagogiska personalen som omfattas utan även annan personal som till exempel vaktmästare, lokalvårdare och kökspersonal.

Barns delaktighet

Barn har inget formellt ansvar i trygghetsarbetet. Däremot ska vi uppmuntra barnen till att reagera och ta hjälp av vuxna vid trakasserier, diskriminering och kränkande behandling.

Information

Så här arbetar vi kring information:

Målgrupp	Insats/Arbetssätt	Tidpunkt	Ansvar
Personal	All personal informeras.	Vid höstterminens start eller när ny trygghetsplan finns.	Förskolechef och ledningsgrupp.
	Nyanställd personal	Vid introduktions-samtal.	Förskolechef
Vårdnadshavare	Information vid föräldramöte	Varje hösttermin och på anslagstavla i hallen.	Förskolechef och/eller pedagoger.
	Föräldrar till nya barn	Information vid introduktionen.	Pedagoger

3. Barns rätt till stöd

Barnet har rätt att få stöd och hjälp när han eller hon känner sig kränkt. Vem barnet än kontaktar i verksamheten så har han eller hon rätt att bli tagen på allvar och få stöd. Det är alltid den utsatte som avgör om ett beteende eller en handling är oönskad eller kränkande.

I vår verksamhet kan barn och deras vårdnadshavare som vill ha stöd, vända sig till alla pedagoger, barnhälsoteamet eller förskolechefen.

4. Främjande och förebyggande arbete

Främjande arbete

Den pedagogiska miljön, barnens delaktighet och vuxna som goda förebilder och möjliggörare, är viktiga främjande faktorer för att skapa en trygg miljö i förskolan. Vi arbetar utifrån Vägledande samspel (ICDP). Det innebär att skapa goda relationer och gott samspel mellan barn-vuxna, barn-barn och mellan vuxna-vuxna och är en utgångspunkt i verksamheten.

Vi stävar efter att utveckla ett utforskande och projektinriktat arbetssätt på hela förskolan. Genom observation och pedagogisk dokumentation med återkommande tid för reflektion, skapar vi möjlighet att synliggöra och ta tillvara barnens förmågor, aktivitet och nyfikenhet. Vi kan då också använda oss av olikhet som en tillgång och stärka respekten för varandras olikhet.

Att bygga verksamhetens innehåll utifrån barnens delaktighet bidrar till att skapa möjlighet till utveckling och lärande i meningsfulla sammanhang i lek och aktiviteter. På det sättet byggs ett kontinuerligt trygghetsarbete.

Pedagogerna finns närvarande och är delaktiga i de miljöer, både inne och ute, där barnen vistas. Vi tar vara på barnens naturliga förmåga att vilja göra gott och deras idériakedom, som stärker deras självkänsla och självbild. Vi strävar efter att alla barn skall få ”vara sitt bästa jag”.

Barns delaktighet i trygghetsarbetet

Barnen är ständigt delaktiga i trygghetsarbetet, då det främjande arbetet bygger på att vi skapar vår miljö tillsammans. Vår syn på barn och tillit till deras förmåga är avgörande för att skapa förutsättningar för detta. Genom att involvera och göra barnen delaktiga i många praktiska frågor som förenar och bygger sammanhang i förskolan, får de också möjlighet att ta ansvar för sig själv och andra.

Förebyggande arbete

Till skillnad mot främjande arbete så menar vi att förebyggande arbete är ett medvetet arbete inom områden där vi utifrån erfarenhet eller signaler kan identifiera riskfaktorer. Att förebygga handlar då om att förekomma med ett stödjande arbete. På vår förskola innebär det att vi jobbar med att bygga stödjande strukturer genom

- Tydliga och återkommande rutiner, ansvarsfördelning, medvetna gruppindelningar och struktur för hela dagen på förskolan.
- En väl genomtänkt och genomförd introduktion för både barn och föräldrar i förskolan med stort fokus på ett välkomnande, miljö för relationsskapande och delaktighet.
- Att arrangera miljö och material på ett sätt som stödjer och inspirerar till kommunikation, utforskande och relationsbyggande, dvs. goda mötesplatser.
- Regelbunden observation, dokumentation och reflektion i varje arbetslag i syfte att driva positiva utvecklingsprocesser där varje barns förmågor och gruppens ökade kunnande blir synliga.
- Att genom tydlig struktur, miljö och arbetssätt ge stöd till alla barn.
- Att vi använder oss av olika stödjande metoder/förhållningssätt som t.ex. ICDP, tecken som stöd, ritprata, m.m.

5. Kartläggning och nulägesanalys

I vårt systematiska kvalitetsarbete gör vi varje terminsstart en kartläggning över hur vår barngrupps behov ser ut. Pedagogerna inventerar och gör observationer utifrån vilka förutsättningar och intressen som finns i gruppen. Som utvärderingsstöd finns ett antal frågeställningar som varje arbetslag ska besvara.

Utifrån kartläggningen och nulägesanalysen sätter vi upp mål för kommande verksamhetsår.

- Vi startar upp nätverk för våra mentorer i Vägledande samspel. Vägledande samspel ska vara ett återkommande inslag på Apt. Vårt mål är att det ska finnas minst en mentor på varje förskola.
- Som underlag för diskussion läser vi artiklar om andra verksamheters arbete rörande normkritiskt förhållningssätt. Vi lyfter in ett normkritiskt perspektiv i våra pedagogiska reflektioner.
- En utbildningsinsats kommer att genomföras under verksamhetsåret detta för att öka pedagogers kunskap och användande av ett lågaffektivt bemötande.

6. Åtgärdande arbete

Det krävs **goda rutiner** för att kunna ha **uppsikt**, för att **upptäcka**, **utreda** och **åtgärda** samt för att **dokumentera** och göra **uppföljning** vid diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det åtgärdande arbetet ska **påbörjas genast** när det kommit signaler om att ett barn ger uttryck för att känna sig diskriminerad, trakasserad eller kränkt. Arbetet innebär att verksamheten måste **vidta åtgärder** som **dokumenteras** och **utvärderas** för att förhindra att kränkningarna upprepas.

Uppsikt och upptäckt

För att kunna ha uppsikt och upptäcka tecken på eventuell diskriminering, trakasserier och kränkningar, har vi olika strategier.

- Alla pedagoger sprider ut sig och vistas i de olika rum där barnen befinner sig.
- Vi iakttar och observerar lek och lekmönster.
- Vi följer upp konflikter och låter alla inblandade barn komma till tals.
- Vi uppmanar föräldrar att kontakta oss vid minsta misstanke.
- Vi genomför enskilda barnintervjuer/samtal.
- Alla vuxna har ansvar att uppmärksamma eller ingripa vid minsta misstanke.
- Vi skapar trygghet för barnen så att de alltid skall våga gå till en vuxen och be om hjälp om de själva känner sig utsatta eller ser andra bli utsatta.
- Alla vuxna måste agera direkt vid akuta situationer genom att

STOPPA-STÖDJA-MEDDELA-UTREDA.

Rutiner för utredning, åtgärder, dokumentation och uppföljning av enskilda ärenden

Om förskolan får kännedom om eller misstanke om att ett barn upplever sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling, är vi skyldig att utreda omständigheterna omkring detta. Detta säger diskrimineringslagen och skollagen.

Barn som upplever sig trakasserade eller på annat sätt kränkta av personal är i en särskilt utsatt situation eftersom de befinner sig i beroendeställning. För att undvika jäv ansvarar då områdeschefen för Barn och utbildning för att utredning görs. I Varje misstanke om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling skall utredas.

I förskolans dagliga verksamhet uppstår ibland konflikter mellan barn. Vid dessa tillfällen hjälper vi barnen med konflikthantering som en del i vårt pedagogiska arbete.

På vår förskola utreds varje enskilt fall av diskriminering, trakasserier och kränkningar på följande sätt:

- All personal på förskolan har ett ansvar att **agera direkt** vid misstanke om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.
- När personal uppmärksammar en diskriminering, trakasserier eller en kränkning samtalar pedagogen med berörda parter om vad som hänt. Anteckningar görs.
- Pedagogen kontaktar alltid de inblandades vårdnadshavare och berättar om vad som hänt, att utredning planeras och eventuellt vilka kompetenser/personer som ansvarar för detta. Detta görs skyndsamt, helst samma dag. Förskolechefen informeras skriftligt och denne anmäler vidare till nämnden.
- Utredningen planeras och vid behov kopplas barnhälsoteamet in, beroende av händelsens art. Förskolechefen ansvarar ytterst för att utredning görs och dokumenteras, men den kan utföras av annan personal.
- En handlingsplan som innehåller åtgärder och insatser upprättas vid behov och beroende på vad utredningen kommer fram till.
- Vårdnadshavare ska vara delaktiga i handlingsplanen. För detta ansvarar förskolechef.
- Handlingsplanen ska följas upp och utvärderas. Även där skall vårdnadshavare vara delaktiga.

Om vårdnadshavare uppmärksammar kränkande behandling följs samma utredningsgång som beskrivits här ovan.

Personalen får inte utsätta ett barn för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att barnet eller vårdnadshavaren har anmält förskolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

Om någon vuxen har kränkt ett barn

- All personal på förskolan har ett ansvar att **agera direkt** vid kränkande handlingar. Det gäller även när vuxna kränker barn.
- När personal uppmärksammar att en annan vuxen kränker ett barn förväntas man samtala med berörd vuxen och stoppa direkt! Förskolechefen informeras skriftligt och anmäler vidare till nämnden.
- Förskolechefen gör anmälan till områdeschef som då ansvarar för utredning och åtgärder.
- Den som blir ansvarig för utredningen informerar vårdnadshavare och utser vem/vilka som utför utredningen.
- Individuell åtgärds-/utvecklingsplan upprättas för den personal som utsatt barn för kränkning. Återkoppling görs till vårdnadshavare.
- Handlingsplanen ska följas upp och utvärderas. För detta ansvarar ansvarig utredare.

Om du som vårdnadshavare uppmärksammar att personal kränker barn bör du genast kontakta förskolechefen.

Dokumentation

Varje misstanke om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ska utredas. Utredningen ska dokumenteras. Vid behov av åtgärder upprättas handlingsplaner som följs upp och utvärderas. Dokumentationen arkiveras enligt bestämmelser i Örebro kommuns arkiveringsplan.

7. Uppföljning och utvärdering av trygghetsplanen

Utvärdering och uppföljning sker vid läsårets slut. Pedagogerna får ut frågeställningar om Trygghetsplanens innehåll har varit tillfredställande eller om man har saknat något.

Efter höstens första arbetsperiod där vi identifierar barngruppernas behov sker en revidering för att kunna bemöta och följa upp kommande behov på förskolan.

Om ni behöver stöd

I vår verksamhet kan barn och vårdnadshavare som vill ha stöd, vända sig till:

Förskolechef

Lena Lindblom-Jonsson, 019-21 19 92

Specialpedagog

Cecilia Arvidsson, 019-21 20 46

Socionom

Vakant

Psykolog

Frank Kamoun, 019-21 24 37